

Generel instruks

Utsigtede hændelser (UTH)ⁱ

Målgruppe

Sygeplejersker, farmakonomer, social- og sundhedsassistenter, social- og sundhedshjælpere og medarbejdere uden sundhedsfaglig baggrund.

Formål

- At sikre, at UTH giver læring og støtter udviklingen af kvalitet og sikkerhed for både borgere og personale.
- At sikre, at UTH bliver rapporteret korrekt til Dansk Patientsikkerhedsdatabase som enkeltrapportering og som samlerapportering.

Sådan gør du

Hvem skal rapportere?

- Alle, der udfører sundhedsfaglige opgaver, har pligt til at rapportere UTH.
- Den, der opdager hændelsen, skal rapportere den. Hvis du har brug for hjælp til at rapportere, skal du søge hjælp hos en kollega.

Hvorfor skal du rapportere?

- For at andre kan lære af hændelsen.
- For at forebygge, at hændelsen sker igen.

Samlerapportering: Fald, infektioner, medicinadministration og medicindispensering

- Du skal samlerapportere UTH, som vedrører disse områder, og hvor konsekvenserne ikke var eller ikke kunne have været alvorlige eller dødelige.
- Disse UTH skrives på papirskemaer, som er tilgængelige i distriktet. Der er ét skema for hvert af de fire områder.
- På skemaet skriver du borgerens navn, dato, tid, nummer og bemærkninger. Nummeret beskriver, hvad der er sket. De forskellige muligheder står på skemaet.
- Skriv UTH'en på skemaet første gang, du kommer på kontoret efter hændelsen.
- En gang om måneden rapporterer patientsikkerhedskoordinatoren UTH'er fra skemaerne til DPSD.

Enkeltrapportering

- Hændelser indenfor andre områder, eller hvor konsekvenserne var eller kunne have været alvorlige eller dødelige, skal du rapportere som enkeltrapportering gennem Nexus.
- Du finder skemaet i Nexus under Overblik -> medicin. Klik på "Indberet utilsigtet hændelse". Så kommer du direkte til rapporteringsskemaet til Dansk Patientsikkerhedsdatabase
 - Udfyld "Oplysninger om patienten", "Overskrift for hændelsen", "Hændelsesbeskrivelse" og "Forslag til forebyggelse"
 - Vælg "Faktisk konsekvens" og derefter "Mulig konsekvens"
 - Oplysninger om hændelsen: Tryk på "Søg", vælg området "Sygepleje, -klinikker, akutfunktion" og derefter "Gribskov Kommune" og derefter distrikt/funktion.

- Derefter skal du vælge eventuelle "Involverede lokationer", fx "Apotek" eller "Offentlige sygehuse".
- Hvis lægemidler og/eller medicinsk udstyr har været involveret, skal du fremsøge det aktuelle produkt ved at vælge "Søg".
- Skriv dine kontaktoplysninger. De bliver slettet, når rapporten er færdigbehandlet.
- Du kan desuden vedhæfte en fil, hvis det er relevant.
- Ved behov kan du printe formularen, før du sender den. Tryk derefter "Indsend".
- Du kan også gå ind i skemaet med din telefon:
 - Skriv UTH i søgefeltet i browseren
 - Vælg "Utsigtede hændelser"
 - Scroll ned til "Gå til rapporteringsskema"
 - Følg ovenstående vejledning.
- Du skal rapportere hændelsen senest 7 dage efter, den er sket, eller du har opdaget den.

Pligt til at rapportere

- Du har pligt til at rapportere hændelser, som
 - har bidraget eller ført til alvorlige eller dødelige konsekvenser for borgeren
 - kunne have bidraget eller ført til alvorlige eller dødelige konsekvenser for borgeren
 - efter en konkret vurdering kan bidrage til læring og forbedring af patientsikkerheden, selvom konsekvenserne af de enkelte utilsigtede hændelser ikke er eller ikke kunne have været alvorlige eller dødelige for patienten.
- Du skal rapportere
 - hændelser, du selv er en del af, og hændelser, du opdager, og som du ikke selv er en del af
 - hændelser, som du opdager, efter de er sket
 - hændelser, som du opdager, selvom de ikke er sket i Helhedsplejen, men fx på sygehuset, hos anden leverandør af hjemmepleje, hos lægen eller på apoteket.

Hvad sker der med din indrapportering?

- Rapporten bliver sendt til kommunens risikomanager, som læser den og sender den videre til sagsbehandleren for den enkelte enhed eller patientsikkerhedskoordinatoren. Sagen bliver behandlet fortroligt.
- Sagsbehandleren vurderer hændelsen og beder dig måske om supplerende oplysninger.
- Leder, patientsikkerhedskoordinator og/eller risikomanager vurderer, om der skal foretages en hændelsesanalyse.
- Alle hændelser arkiveres til statistik.
- Når hændelsen er færdigbehandlet i kommunen, sendes den til Styrelsen for Patientsikkerhed. Inden da slettes oplysningerne om dig og om borgeren
- Du bliver ikke stillet til regnskab for hændelsen, du rapporterer, hverken med hensyn til ansættelse, tilsyn eller strafferet.

Læring af utilsigtede hændelser

- En gang om måneden mødes distriktsleder og patientsikkerhedskoordinator og drøfter de rapporterede hændelser.
- De tager stilling til, hvordan hændelserne skal tages op, så alle kan lære af dem.
- De tager også stilling til, om der fx skal ændres på arbejdsgange for at hindre, at hændelsen sker igen.
- Hændelserne kan fx tages op på monofaglige møder og personalemøder, beskrives i nyhedsbreve, være grundlag for fokusuger og undervisning og synliggøres på opslagstavler

Dokumentation

- Se afsnittet "Hvordan skal du rapportere?" ovenfor.

Ordforklaring

- En utilsigtet hændelse (UTH): På forhånd kendte og ukendte hændelser og fejl, som ikke skyldes borgerens sygdom, og som enten er skadevoldende eller kunne have været skadevoldende, men forinden blev afværget eller i øvrigt ikke indtraf på grund af andre omstændigheder.
- Risikomanager: En person, der er ansat i kommunen eller regionen, og som understøtter arbejdet med utilsigtede hændelser. Risikomanageren kan fx rådgive, om en hændelse skal indberettes, og kan hjælpe med at gøre det.
- DPSD: Dansk Patientsikkerhedsdatabase

Referencer og nyttige links

- Bekendtgørelse om rapportering af utilsigtede hændelser i sundhedsvæsenet m.v. BEK nr. 867 af 20/6/2023
- Vejledning om udfærdigelse af instrukser. VEJ nr. 9001 af 20/11/2000
- Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside om utilsigtede hændelser [Utilsigtede hændelser | Styrelsen for Patientsikkerhed \(stps.dk\)](#)
- Styrelsen for Patientsikkerheds hjemmeside om samlerapportering [Samlerapportering | Styrelsen for Patientsikkerhed \(stps.dk\)](#)

i

Instruksen er udarbejdet af: Kirsten Pultz Farmaceut	Ansvarlig for instruksen: Gitte Widmer Sygeplejefaglig leder	Godkendt af: Faglige koordinators i HHP
Revisionsdato: September 2024	Næste revision: September 2026	